



## ZAUSTAVITI VLADAJUĆU PARTIJU U CRNOJ GORI U NAJAVI OGRANIČAVANJA ZAKONSKIH USLOVA ZA RAD NVO

**Strateška grupa za Zapadni Balkan**, koja radi pod pokroviteljstvom **Fondacije Heinrich Boll**, izražava duboku zabrinutost zbog poziva **pro-Putinove i pro-Vučićeve koalicije Za budućnost Crne Gore (ZBCG)**, koja je dio crnogorske vlade i parlamentarne većine, za **hitno uvođenje zakona koji targetira tzv. "strane agente" u Crnoj Gori**. Ovaj razvoj događaja predstavlja ozbiljan alarm za budućnosti civilnog društva i demokratskih sloboda u zemlji.

ZBCG tvrdi, bez dokaza, da određene organizacije, koje djeluju kao nevladine organizacije (NVO), navodno rade kao strani agenti, utičući na unutrašnju i vanjsku politiku Crne Gore. **Ova opasna retorika podsjeća na već videne autoritarne mjere u Rusiji i Gruziji**, gdje su zakoni o "stranim agentima" strogo ograničili rad NVO sektora, potkopavajući demokratske principe, utišavajući kritičke glasove i ugrožavajući ljudska prava.

Podsjećamo da je u Rusiji zakon o "stranim agentima", uveden 2012. godine, prvobitno bio usmjeren na NVO koje su primale sredstva iz inostranstva. Do 2022. godine proširen je na sve pojedince ili grupe koje primaju stranu podršku, označavajući ih kao "strane agente" ukoliko šire informacije ili materijale. Sličan zakon u Gruziji izazvao je političke nemire početkom ove godine, prisiljavajući organizacije koje primaju više od 20% sredstava iz inostranstva da se registruju kao "agenti stranog uticaja." Ovaj zakon je praktično zaustavio proces evropskih integracija Gruzije, dodatno izolirajući tu zemlju.

**Strateška grupa za Zapadni Balkan upozorava da bi usvajanje sličnog zakona u Crnoj Gori moglo imati pogubne posljedice po civilno društvo, koje već funkcioniše u sve ograničenijem prostoru.** Prijedlog ZBCG, koji neutemeljeno tvrdi da NVO djeluju "iznad zakona" i u korist stranih interesa, ukazuje na upozoravajući korak prema praksama koje su daleko od osnivačkih principa EU, prema kojoj Crna Gora teži. **Vremenski trenutak ovog poteza, upravo tokom Berlinskog procesa**, takođe je zanimljiv jer **naglašava jaz između eufemističkih samita i praznih deklaracija, i legitimnog nezadovoljstva stvarnim dešavanjima koja pogađaju civilno društvo.**

**Strateška grupa za Zapadni Balkan poziva međunarodnu zajednicu, posebno Delegaciju EU u Crnoj Gori i institucije Evropske unije, kao i demokratske države članice EU i NATO da brzo i odlučno reaguje u odbrani crnogorskih NVO.** Hitno je potrebna snažna, ujedinjena reakcija kako bi se zaštitio slobodan i nezavisan rad civilnog društva u Crnoj Gori i spriječilo donošenje zakona koji bi ugrozili demokratske vrijednosti, kao što je to viđeno u Rusiji i Gruziji. Ovaj prijedlog ne samo da prijeti kritičkim glasovima unutar Crne Gore, posvećenim očuvanju ljudskih prava, demokratije i transparentnosti, već i rizikuje da naruši proces EU integracija, koji je nedavno napravio napredak kad je EU dodjelila IBAR Crnoj Gori.